

ks. Piotr Kroczek

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

O niektórych uchybieniach legislacyjnych w nowym statucie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

Legislacja to bardzo trudna dziedzina prawa, często nazywana sztuką¹. Wymaga ona nie tylko znajomości materii, która ma być regulowana, lecz także zasad prawodawstwa i zasad techniki prawodawczej².

W niniejszym artykule ocenie zostanie poddany statut Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, który wszedł w życie dnia 8 czerwca 2015 roku. Ewaluacja zostanie dokonana jedynie przez pryzmat zasad techniki prawodawczej.

1. Wersja obowiązująca statutu

Pierwsza trudność dla użytkownika statutu to ustalenie jego obowiązującej wersji. Istnieje wersja książkowa wydana przez Wydawnictwo Naukowe UPJPII w Krakowie w roku 2015. Jej graficzny obraz w pliku w formacie *Portable Document Format* (pdf) znajduje się na stronie uniwersytetu³. Jednakże na stronie

¹ Zob. np. S. Waltoś, *Sztuka legislacji – w hołdzie Juliuszowi Makarewiczowi*, w: *Karno-polityczne koncepcje Profesora Juliusza Makarewicza. W 50. rocznicę śmierci*, red. I. Nowikowski, P. Strzelec, Lublin 2006, s. 13–27; P. Kroczek, *Prawodawca i jego sztuka*, „Prawo Kanoniczne” 50 (2007) nr 1–2, s. 179–180; E. Baura, *Profili giuridici dell'arte di legiferare nella Chiesa*, „Ius Ecclesiae” 19 (2007), s. 13–36.

² Zwięźle o relacjach pomiędzy tymi zbiorami zasad zob. P. Kroczek, *Ocena instrukcji „Dignitas connubii” z perspektywy sztuki legislacji*, „Prawo Kanoniczne” 58 (2015) nr 1, s. 95.

³ <http://www.upjp2.edu.pl/sites/default/files/STATUT.pdf> (29.09.2015).

internetowej Biuletynu Informacji Publicznej [BIP] uniwersytetu wersja statutu jest inna⁴. Różnice nie są wprawdzie duże, jednakże dla normatywnej treści aktu prawnego znaczenie mogą mieć, z pozoru nieistotne elementy, takie jak znaki interpunkcyjne⁵. Z pewnością należy wskazać, a należy to do władz uniwersytetu, która wersja statutu jest źródłem prawa.

W tym artykule za obowiązującą uznana została wersja książkowa i tę wersję właśnie poddano ocenie. Wybór ten podyktowany został dwiema przesłankami. Pierwsza z nich to taka, że akty normatywne w Kościele są często publikowane w takiej właśnie formie, szczególnie w przypadku osób prawnych, które nie mają własnego organu w postaci periodyku urzędowego. Druga przesłanka oparta jest na doskonalszej pod względem edycyjnym i korektorskim formie statutu zamieszczonego w książce, co sugeruje, że został wykonany później niż wersja zamieszczona w BIP uczelni.

Trzeba zaznaczyć, że nie było promulgacją statutu rozesłanie przez rektora uniwersytetu w liście elektronicznym wersji statutu z BIP uczelni, tym bardziej, że list ma datę 16 czerwca 2015 roku, a statut obowiązywał od 8 czerwca 2015 roku, czyli dnia podpisania go przez kard. Zenona Grocholewskiego. Wspomniany komunikat rektora trzeba traktować jako popularyzację prawa – *nota bene* bardzo wskazaną przez naukę prawa.

Należy ponadto rozwiać mogącą się pojawić wątpliwość, czy wersją oryginalną i obowiązującą nie jest przypadkiem włoska wersja językowa statutu, z którą można się spotkać? Na to pytanie trzeba dać odpowiedź negatywną. Włoska wersja statutu ma jedynie charakter pomocniczy i może służyć, przykładowo, lepszej komunikacji pomiędzy władzami kościelnymi (Polska–Watykan).

⁴ https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/fs.siteor.com/upj2/files/Downloads/20150611130306/Statut_UPJPII.pdf?1434027787 (29.09.2015).

⁵ Problem znaków interpunkcyjnych pojawia się w kan. 17 KPK 1983 zawierającym dwie zasady wykładni prawa kościelnego. W wersji łacińskiej kluczowe zdania są oddzielone średnikiem, zaś w wersji polskiej przecinkiem. Zdaniem doktryny średnik lepiej oddaje powiązanie tych zasad. Por. A. Brems, *The authentica interpretatione Codicis Iure Canonico*, Romae 1937, s. 33 i 35; P. Kroczek, *Zasada „clara non sunt interpretanda” w prawie kanonicznym*, wyd. 2. poprawione, Kraków 2005, s. 47.

W tym miejscu można przywołać dyskusję zwaną *comma pianum* nad znaczeniem bulli Piusa v zatytułowanej *Ex omnibus afflictionibus de errores Michaëlis Baii de hominis natura et de gratia*, 1.10.1567 (H. Denzinger, A. Schönmetzer, *Enchiridion symbolorum, definitionum et declarationum de rebus fidei et morum*, ed. P. Hünermann, Bologna 1995, nr 1901–1980), której sens zależał od miejsca postawienia jednego przecinka.

Wersja, o której mowa, nie ma w żadnym stopniu charakteru źródła prawa, lecz jedynie charakter informacyjny i popularyzatorski.

2. Brak przepisu dotyczącego wejścia w życie

Ułomnością statutu, która jako pierwsza rzuca się w oczy, jest brak przepisu wprowadzającego go w życie. Taki przepis zwykle zamieszcza się na końcu aktu normatywnego. Znajduje się w nim norma, która pozwala na ustalenie początku obowiązywania aktu normatywnego.

Jeżeli promulgacja jakiegoś aktu normatywnego jest uzależniona od przejrzania, aprobaty, zatwierdzenia przez organ wyższego rzędu, to dekret powinien być publikowany razem z tym aktem. Dopiero od dnia podpisania wspomnianych dokumentów normy zwarte w akcie normatywnym, którego dokument dotyczy, zostają włączone w porządek prawny Kościoła⁶.

W przypadku statutu uniwersytetu zatwierdzenia (łac. *approbatio*) dokonuje Stolica Apostolska (kan. 816 § 2 kodeksu prawa kanonicznego [dalej: KPK] 1983). Wprawdzie w wydaniu książeczkowym statutu, lecz nie w wersji z BIP, umieszczono dekret, o którym mowa, jednak nie zwalnia to statutowego prawodawcy od wprowadzenia do dokumentu przepisu o treści: „Statut wchodzi w życie z dniem....”

3. Zbyt długie jednostki redakcyjne

Z punktu widzenia techniki legislacyjnej nie tylko sam akt normatywny powinien być krótki i zwięzły, lecz także jego podstawowe jednostki redakcyjne – w omawianym przypadku paragrafy – powinny posiadać takie właśnie cechy.

Należy stwierdzić, że analizowany dokument zawiera wiele uchybień w zakresie budowy i struktury jednostek redakcyjnych. Po pierwsze, w statucie umieszczono obszerne paragrafy, niepodzielone na mniejsze jednostki. Przykładem może być § 2 statutu, który wprawdzie składa się tylko z dwóch zdań, lecz zawiera około 2350 znaków, licząc ze spacjami. Po drugie, w statucie są również paragrafy bardzo długie, lecz podzielone na jednostki redakcyjne niższego szczebla. Dla przykładu – § 17 statutu, który w ustępie 1 ma aż 19 liter, tak samo § 41 ust. 1. Z kolei par. 27 ma 30 numerów, a § 76 zawiera aż 22 ustępy.

⁶ Por. R. Sobański, *Can. 94*, w: J. Krukowski, R. Sobański, *Komentarz do Kodeksu Prawa Kanonicznego*, t. 1: *Księga 1: Normy ogólne*, Poznań 2003, s. 161.

Taka nadmierna długość paragrafów, nawet jeżeli paragraf został podzielony na mniejsze jednostki, może powodować trudności z ogarnięciem treści i w konsekwencji kłopoty z jego wykładnią. Biorąc pod uwagę wspomnianą dyrektywę, należałoby zbyt długie paragrafy skrócić, tworząc z nich inne podstawowe jednostki redakcyjne.

4. Brak przepisów przejściowych

W analizowanym statucie nie umieszczono niestety przepisów przejściowych. Powoduje to trudności z określeniem, czy akty, które powstały na skutek przyznania – przez poprzedni statut – kompetencji organom uczelni, np. Senatowi, mają moc obowiązującą po wejściu w życie nowego statutu.

Oczywiście prawoznawstwo nie jest w tym przypadku bezbronne. Prawidłowa wykładnia może rozwiązać tę trudność, jednakże dla pewności prawnej takie przepisy przejściowe powinny się znaleźć w samym statucie.

5. Przepisy niekodujące norm

Każdy tekst normatywny powinien być tekstem, który zawiera, co do zasady, wyłącznie zdania kodujące normy. Zdania deklaratoryjne, opisujące lub o charakterze życzeniowym są zbędne i szkodzą spójności i jasności tekstu normatywnego.

Przykładem zbędnego paragrafu w omawianym statucie jest § 3 o brzmieniu: „Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie zachowuje we wdzięcznej pamięci wszystko to, co dla jego przetrwania i rozwoju w poprzednich formach instytucjonalnych uczynił Karol Wojtyła, najpierw jako kardynał i arcybiskup metropolita krakowski, a następnie jako papież Jan Paweł II”. Wprawdzie jest to deklaracja, z którą nie sposób się nie zgodzić, jednak powinna znaleźć się nie w samym tekście, lecz w preambule do statutu. Należy załować, że zarówno tego przepisu z § 3 statutu, jak i historycznych części § 2 i drugiego zdania z § 1 nie stworzono preambuły do statutu.

6. Niewłaściwa redakcja jednostek redakcyjnych

W tekście statutu uniwersytetu znajdują się jednostki redakcyjne, które są niewłaściwie zredagowane. Pod tym stwierdzeniem kryje się kilka zagadnień.

Po pierwsze, podstawowe jednostki redakcyjne powinny zawierać jedną samodzielną myśl. Niestety w § 76 statutu, który ma aż 22 ustępy, uregulowano

wiele oderwanych od siebie i niezależnych spraw, m.in.: ogólne wymagania stawiane studentom i doktorantom, sytuację prawną osób nieposiadających obywatelstwa polskiego, treści ślubowań, prawa i obowiązki studentów i doktorantów. To co, łączy te regulacje, to podmiot norm, czyli studenci i doktoranci. Jednak przyjęte rozwiązanie polegające na zgrupowaniu w jednym paragrafie wszystkich regulacji dotyczących tych dwóch grup podmiotów jest niewłaściwe. Bez wątplenia należało rozbić ten paragraf na kilka odrębnych i przykładowo podzielić jednostki redakcyjne, biorąc pod uwagę zakres przedmiotowy przepisów. To pozwoliłoby zachować reguły rządzące budową jednostek redakcyjnych i byłoby dogodniejsze dla użytkownika statutu.

Dodać trzeba, że niewłaściwie został zredagowany także § 85 statutu. Ma on takie brzmienie: „Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie posiada własną Bibliotekę Główną stanowiącą podstawę jednolitego systemu biblioteczno-informacyjnego, w skład którego wchodzi również biblioteki jednostek dydaktyczno-organizacyjnych Uniwersytetu. Biblioteka gromadzi, opracowuje, przechowuje i udostępnia zbiory biblioteczne związane z działalnością naukowo-dydaktyczną Uniwersytetu oraz prowadzi w oparciu o nie działalność informacyjną”. Omawiany paragraf składa się z dwóch zdań. Jednakże adresatem normy zakodowanej w zdaniu pierwszym są władze uniwersytetu, zaś adresatem normy ze zdania drugiego są władze biblioteki. Niewłaściwe jest umieszczenie tych przepisów w jednym paragrafie. Taki sam rodzaj błędu można zauważyć w § 87 statutu.

Po drugie, zgodnie z zasadami techniki legislacyjnej podstawowe jednostki redakcyjne należy podzielić na jednostki redakcyjne niższego szczebla, jeżeli ogólna myśl wyrażona w podstawowej jednostce redakcyjnej jest wprawdzie samodzielna, lecz wyrażona została przez zespół zdań. Jako egzemplifikacja niezachowania tej reguły może posłużyć § 1 będący „wizytówką” uniwersytetu⁷. Paragraf ten, choć zasadniczo treściowo jest spójny (z wyjątkiem, o którym wyżej była mowa), można było rozbić na trzy ustępy odpowiadające zdaniom

⁷ § 1 – „Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, zwany dalej również «Uniwersytetem», jest uczelnią papieską, uniwersytetem kościelnym kanonicznie erygowanym przez Stolicę Apostolską. Kontynuuje on, zgodnie ze współczesnymi potrzebami Kościoła w Polsce, historyczną misję Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego i Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Uniwersytet, zgodnie z aktualnymi uwarunkowaniami realizacji misji Kościoła, zajmuje się badaniem i przekazywaniem wiedzy teologicznej oraz nauk humanistycznych, nauk społecznych, nauk o sztuce oraz innych dziedzin i dyscyplin naukowych, nadaje tytuły zawodowe, stopnie naukowe i tytuły naukowe”.

z tego paragrafu: 1) charakter i erylowanie, 2) przedstawienie tradycji i 3) aktualne działanie uniwersytetu. Podobnie ma się sprawa z § 31 czy § 90 statutu.

7. Błędy w języku prawnym

Język aktów normatywnych to język prawny. Oznacza to, że wyrażenia w nim użyte mają specyficzne znaczenie, nadane im często przez samego normodawcę lub utrwalone w tradycji kanonicznej lub szerzej – prawniczej.

Może zatem dziwić zastosowanie w statucie wyrażen z języka dziennikarskiego lub popularnego – typu „zapis”. W kontekstach nienaukowych zwykle używa się tego słowa jako synonimu terminu „przepis”. W tym właśnie znaczeniu użył go prawodawca w § 49 ust. 4 – „Nauczyciele akademicki Uniwersytetu są zobowiązani do realizacji zapisów Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia” oraz w § 12: „z uwzględnieniem zapisów §27”. We wskazanych przykładach słowo „zapis” jest nie tylko niepoprawne, lecz także zbędne – jest to więc podwójny błąd prawodawczy. Co ciekawe, w § 11 prawodawca pominął to słowo – „(z uwzględnieniem §27)”.

Należy przy tym zauważyć, że słowo „zapis” w § 27 ust. 27 lit. c, § 96, § 98 lit. c odnosi się do „zapisów” w rozumieniu bądź kodeksu prawa kanonicznego (kan. 1299 § 2, kan. 1301 § 2, kan. 1302 § 2 KPK 1983), bądź kodeksu cywilnego⁸ (art. 968 § 1 k.c.). Sytuacja, w której to samo słowo koduje w akcie normatywnym różne znaczenia, jest bardzo niebezpieczna dla wyniku procesu wykładni prawa. Jedną z podstawowych zasad techniki prawodawczej jest unikanie komplikacji związanej z wieloznacznością słów. W omawianych przypadkach dałoby się w prosty sposób tej wieloznaczności uniknąć poprzez zastosowanie słów języka prawnego lub kanonicznego.

8. Terminologia niekoherentna z kodeksem prawa kanonicznego

W kręgu zagadnień językowych statutu znajduje się kwestia niekoherencji użytej terminologii z prawem powszechnym Kościoła zawartym w kodeksie, które z racji autorytetu ustawodawcy powinno być wzorem dla każdego normodawcy kościelnego.

W § 27 ust. 17 statutu stanowi się o „wyrażeniu zgody na powołanie przez Rektora kanclerza”. Podobnie, zgodnie z § 50 statutu dziekan może

⁸ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny [dalej: k.c.] (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025).

powołać swego pełnomocnika do załatwiania określonych spraw. Tak samo w § 76 ust. 15 statutu, gdy chodzi o opiekuna lub kuratora powołanego przez radę wydziału lub innej jednostki i zatwierdzonego przez Senat dla organizacji studenckiej. W przytoczonych przykładach chodzi oczywiście o „powierzenie” urzędu. W przypadku urzędów kościelnych akt ten może się dokonać poprzez: „nadanie”, „przydzielenie”, „zatwierdzenie” lub „dopuszczenie” oraz „wybór” (kan. 147 KPK 1983).

W przypadku stanowisk, o których stanowi statut, będących „urzędami kościelnymi” należało zastosować terminologię kodeksową. Natomiast przy innych urzędach właściwsze niż słowo „powołanie” byłoby słowo „nominacja”. Trzeba pamiętać, że statut jest dokumentem kościelnym, w którym pewne słowa rozumiane będą w kontekście religijnym. Normodawca powinien był przewidzieć, że ich konotacje będą inne niż tych samych słów używanych w polskich aktach normatywnych (zob. art. 962 k.c., art. 18 ust. 2 nr 3 ustawy o samorządzie gminnym⁹).

Inny warty wspomnienia przypadek błędu tego rodzaju zawiera § 17 ust. 2 statutu. Stanowi się w nim, że „W przypadku wakatu na stolicy arcybiskupiej w Krakowie, urząd Wielkiego Kanclerza przejmuje czasowo Administrator Diecezjalny Archidiecezji Krakowskiej”. Z kontekstu wynika, że chodzi raczej o „administratora diecezji” (kan. 421 § 1 i inne KPK 1983), jednakże cytowany w części przepis sugeruje jakiś inny urząd, którego w powszechnym prawie kanonicznym nie ma. Analogiczny błąd istnieje także w § 19 statutu.

9. Zbędne definicje

W nauce prawa przyjęto powszechnie, że definicje terminów w tekstach normatywnych umieszcza się w nawiasach. Powinno się je podawać tylko raz – zazwyczaj przy pierwszym użyciu definiowanego terminu.

Zaprzeczeniem obu tych reguł jest § 78 statutu, w którym licencjat naukowy definiuje się jako „kościelny” w lit. b i lit. c. Po pierwsze, skoro statut to w pierwszej kolejności kościelny akt normatywny, to licencjat w sposób automatyczny łączy się ze stopniem akademickim, o którym mowa w konstytucji apostołskiej *Sapientia Christiana*¹⁰ w art. 47 § 1. Owszem, dla jasności i uniknięcia pomylenia

⁹ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994).

¹⁰ Joannes Paulus PP. II, *Constitutio apostolica Sapientia christiana, de studiorum universitatibus et facultatibus ecclesiasticis*, 15.05.1979, „Acta Apostolicae Sedis” [dalej: AAS] 71 (1979), s. 469–499, tłum. pol. *Posoborowe prawodawstwo kościelne*, zebrał i przetłumaczył E. Szafrowski, t. 12, z. 1,

z licencjatem państwowym, który jest tytułem zawodowym (art. 13a ust 1 pkt 2 ustawy o stopniach naukowych¹¹), można było użyć terminu – „licencjatek kościelny”. Po drugie, zupełnie niepotrzebnie podano tę definicję dwa razy; *nota bene* zdefiniowano ten termin dodatkowo w § 80 statutu.

Zbędne powtórzenia innych definicji użytych przez prawodawcę statutu znajdują się w § 21 lit. g, § 27 ust. 19, § 49, § 95 ust. 1 i ust. 3. W tych przepisach kanclerza zdefiniowano jako dyrektora administracyjnego.

10. Inne błędy

Każdy akt normatywny powinien być podzielony na jednostki redakcyjne. Mają one swoją systematykę i hierarchię. Zasadniczo w prawie kanonicznym nie ma reguł rządzących tym zagadnieniem, z wyjątkiem tego, że kanony zarezerwowane są dla kodeksów, lecz i ta reguła ma raczej charakter zwyczajowy. Inaczej jest w prawie polskim, które systematykę jednostek redakcyjnych reguluje w załączniku do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”¹². Natomiast w omawianym statucie jednostka redakcyjna niższego szczebla, czyli „litera” jest czasem (i tak być powinno) „literą” – zob. § 41 ust. 2 w połączeniu z ust. 1¹³, a czasem jest nazywana „punktem” – zob. § 21 lit. e, f, h¹⁴.

s. 210–256. Dokument ten był w 72, 81, 82 i 83 nowelizowany w 2002 roku i w 2011 roku przez Congregatio de Institutione Catholica, Decretum quo ordo studiorum in Facultatibus Iuris Canonici innovatur, AAS 95 (2003), s. 281–285 oraz Congregatio de Institutione Catholica, Decretum super reformatione studiorum ecclesiasticorum Philosophiae, AAS 10 (2011), s. 145–161.

¹¹ Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuk (Dz. U. z 2017 r. poz. 1530 z późn. zm.).

¹² Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908). Zob. np. § 56, § 59, § 124.

¹³ §41 ust. 1 – „Członkami rady wydziału są: a) dziekan – jako przewodniczący [...], ust. 2 – „Osoby wymienione pod lit. lit. a)–e) winny być [...]” (podkreślenie własne).

¹⁴ §21 lit. e – „przedstawiciele pozostałych nauczycieli akademickich, dla których Uniwersytet jest podstawowym miejscem pracy, wybierani przez nich na okres 4 lat, w liczbie 10% członków Senatu wymienionych w punktach a), b), c), d) i g)” (podkreślenie własne).

§21 lit. f – „przedstawiciele pracowników niebędących nauczycielami akademickimi wybierani przez nich na okres 4 lat, w liczbie 10% członków Senatu wymienionych w punktach a), b), c), d) i g)” (podkreślenie własne).

§21 lit. h – „przedstawiciele studentów i doktorantów, wybierani zgodnie ze swoim regulaminem zatwierdzonym przez Senat, w liczbie nie mniejszej niż 20% członków Senatu wymienionych w punktach a), b), c), d) i g)” (podkreślenie własne).

Do innych mniejszych błędów w statucie dotyczących tego samego przedmiotu, czyli redakcji, należy zaliczyć to, że w § 42 ust. 2 statutu widnieje ustęp przed paragrafem: „ust. 1 §41”, a przecież logicznie jednostka redakcyjna wyższego rzędu powinna być cytowana jako pierwsza. Ciekawe, że w dalszej części tego ustępu zastosowano już prawidłową kolejność: „§40 ust. 1 lit. f”¹⁵. Można dodać, że w przywołanym § 42 ust. 2, a także § 41 ust. 2 powtórzono obok siebie skrót „lit. lit.”, co także jest błędem.

Kolejny lapsus prawodawcy zawarty jest w § 77 statutu o brzmieniu: „Przy Uniwersytecie mogą działać stowarzyszenia i organizacje zrzeszające absolwentów” brakuje słowa „inne” przed słowem „organizacje”. Stowarzyszenie to przecież także organizacja.

Przykład zaniedbania legislacyjnego znajduje się w § 84 statutu. Tytuł profesora „ten może być nadany osobie, która uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego i od chwili uzyskania tego stopnia wydatnie powiększyła swój dorobek naukowy (lub osiągnięcia) oraz posiada osiągnięcia w kształceniu młodej kadry / opiece naukowej”. Nie wiadomo, dlaczego użyto w tym paragrafie ukośnika „/” zamiast słowa „lub”. Zdziwienie musi budzić również nawias w wyrażeniu „dorobek naukowy (lub osiągnięcia)”.

Upodobanie normodawcy statutu do nawiasów można odnaleźć także w § 11 – „Wydziały składają się z instytutów katedr, zakładów [...] które tworzy, łączy, przekształca lub likwiduje rada wydziału (z uwzględnieniem §27)”. Tak samo niejasne jest użycie nawiasu w § 12 – „(z uwzględnieniem zapisów § 27)”. Nawias zastosowano niepotrzebnie także w § 67 ust. 2, zamykając w nim fragment zdania, który powinien być ujęty między przecinkami.

Należy ponadto podnieść kwestię błędów gramatycznych zawartych w statucie. Przykładowo w § 31 statutu w zdaniu drugim brakuje podmiotu.

Nie zawsze w statucie używa się wielkich liter zgodnie z zasadami języka polskiego. W statucie występuje „Rektor” (§ 16 i inne), ale już „dziekan” (§ 17 ust. 1 lit. e) czy „prorektor” (§ 33 i inne).

Trzeba jeszcze wspomnieć normodawcy brak konsekwencji w stosowaniu skrótów, które sam zdefiniował. W § 1 podano skrót – „Uniwersytet” w miejsce nazwy uczelni. Natomiast w § 8, § 76 ust. 1 § 85 umieszczono niepotrzebnie pełną nazwę uniwersytetu.

¹⁵ §42 ust. 2 – „W głosowaniu nad sprawami wymienionymi pod lit. lit. d), e), f), j), k) w **ust. 1 §41** nie biorą udziału członkowie rady wydziału wymienieni w **§40 ust. 1 lit. f)** Statutu” (podkreślenie własne).

Niewłaściwe jest zastosowanie pisma pochylonego w tekście roty przysięgi w § 76 ust. 7 czy ust. 8, skoro w tych samych ustępach fragmenty roty umieszczono w cudzysłowie. Oczywiście sposób graficznego wyodrębnienia wspomnianego tekstu należy do normodawcy, ale błędem jest niekonsekwencja w zastosowaniu tego środka.

Podsumowując, należy stwierdzić, że obecny statut uniwersytetu papieskiego został sporządzony z nieposzanowaniem dla zasad techniki prawodawczej, które wskazują, jak poprawnie konstruować akty normatywne. Omawiany dokument potwierdza niestety podnoszoną niejednokrotnie tezę o tym, że prawodawstwo kościelne nie stoi na poziomie odpowiednim do wagi spraw, które reguluje¹⁶.

Krytyczne uwagi wobec statutu zawarte w tym artykule są jedynie przykładowe i nie wyczerpują listy błędów, uchybień lub potknięć, którą można by sporządzić. Są one raczej wstępem do bardziej kompleksowego sformułowania postulatów *de lege ferenda*, które mogą być pomocne przy nowelizacji tego ważnego aktu normatywnego i powinny być rozumiane jako wyraz troski o dobro Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

ABSTRAKT

Prawodawstwo jest sztuką. Wymaga ona ogromnej wiedzy na temat zasady prawa, ale także znajomości techniki redagowania aktów prawnych. Ze względu na szczególne znaczenie prawa w Kościele, każdy prawodawca kościelny musi dołożyć wszelkich starań, aby należycie wykonywać swoją pracę. Krytyka wyników jego działalności powinna być zawsze postrzegana jako wyraz szczerzej troski o Kościół. W perspektywie technik legislacyjnych w niniejszym artykule przedstawiono analizę nowego statutu Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, który wszedł w życie 8 czerwca 2015 roku. Ogólny wniosek z rozważań jest taki, że statut, o którym mowa, został napisany bez większego poszanowania zasad dobrego prawodawstwa i powinien zostać wkrótce zmieniony.

SŁOWA KLUCZOWE

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, ustawodawstwo, statut, technika legislacyjna

¹⁶ Por. T. Pawluk, *Uwagi na temat ustawodawstwa diecezjalnego*, „Prawo Kanoniczne” 34 (1991) nr 1–2, s. 26; P. Kroczek, *Ocena instrukcji „Dignitas connubii” z perspektywy sztuki legislacji*, „Prawo Kanoniczne” 58 (2015) nr 1, s. 109.

ABSTRACT

About Some Errors in the New Statute of the Pontifical University of John Paul II in Kraków

Legislation is an art. It requires a vast knowledge of the principles of law and also of the technique of legal drafting. Due to the special importance of law in the Church, a church lawgiver must try hard to do his job duly. Any critique of the outcome of his activity should be seen as an expression of sincere care for the Church. In the perspective of law drafting techniques, the paper offers an analysis of the new statute of the Pontifical University of John Paul II in Kraków, that went into force on June 8th 2015. The general conclusion is that the statute in question was made without much respect for rules of the good legislation and should be amended soon.

KEYWORDS

Pontifical University of John Paul II in Kraków, legislation, statute, technique of law drafting

BIBLIOGRAFIA

- Baura E., *Profili giuridici dell'arte di legiferare nella Chiesa*, „Ius Ecclesiae” 19 (2007), s. 13–36.
- Brems A., *The authentica interpretatione Codicis Iure Canonico*, Romae 1937.
- Joannes Paulus PP. II, *Constitutio apostolica Sapientia christiana*, de studiorum universitatibus et facultatibus ecclesiasticis, 15.05.1979, „Acta Apostolicae Sedis” 71 (1979), s. 469–499, tłum. pol. *Posoborowe prawodawstwo kościelne*, zebrał i przetłumaczył E. Szafranski, t. 12, z. 1, s. 210–256.
- Kroczyński P., *Ocena instrukcji „Dignitas connubii” z perspektywy sztuki legislacji*, „Prawo Kanoniczne” 58 (2015) nr 1, s. 94–109.
- Kroczyński P., *Prawodawca i jego sztuka*, „Prawo Kanoniczne” 50 (2007) nr 1–2, s. 167–184.
- Kroczyński P., *Zasada „clara non sunt interpretanda” w prawie kanonicznym*, wyd. 2. poprawione, Kraków 2005.
- Krukowski J., Sobański R., *Komentarz do Kodeksu Prawa Kanonicznego*, t. 1: *Księga 1: Normy ogólne*, Poznań 2003.
- Pawluk T., *Uwagi na temat ustawodawstwa diecezjalnego*, „Prawo Kanoniczne” 34 (1991) nr 1–2, s. 25–36.
- Pius PP. V, *Ex omnibus afflictionibus de errores Michaëlis Baii de hominis natura et de gratia*, 1.10.1567 w: H. Denzinger, A. Schönmetzer, *Enchiridion symbolorum, definitionum et declarationum de rebus fidei et morum*, ed. P. Hünermann, Bologna 1995, nr 1901–1980.

- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej (Dz. U. Nr 100, poz. 908).
- Statut Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Kraków 2015; wersja pdf <http://www.upjp2.edu.pl/sites/default/files/STATUT.pdf> (29.09.2015).
- Statut Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, wersja z BIP, https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/fs.siteor.com/upjp2/files/Downloads/20150611130306/Statut_UPJPII.pdf?1434027787 (29.09.2015).
- Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuk (Dz. U. z 2017 r. poz. 1530 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025).
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994).
- Waltoś S., *Sztuka legislacji – w hołdzie Juliuszowi Makarewiczowi*, w: *Karno-polityczne koncepcje Profesora Juliusza Makarewicza. W 50. rocznicę śmierci*, red. I. Nowikowski, P. Strzelec, Lublin 2006, s. 13–27.